

ZAÑGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 5 (286) 2025

ЭЛЬВИРА АЗИМОВА

Конституционный Суд Республики Казахстан
в архитектуре конституционного
правосудия и защиты прав человека 5

НҰРЖАН ҚАЙЫПЖАН

Развитие Судебного жюри как независимого
органа по защите прав судей..... 10

НҰРДӘУЛЕТ РАХЫНБАЕВ

Әкімшілік әділет жеке адамдар мен
кәсіпкерлер құқығын тиімді қорғауға
мүмкіндік берді 40

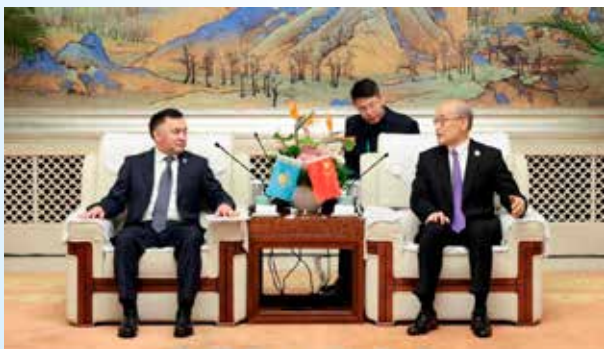

ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің Жоғарғы Сот төрағалары XX кеңесте бас қосты

ШАНХАЙ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫНА (ШЫҰ) МҮШЕ МЕМЛЕКЕТТЕРДІҢ ЖОҒАРҒЫ СОТ ТӨРАҒАЛАРЫ ҚЫТАЙ ХАЛЫҚ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖОҒАРҒЫ ХАЛЫҚ СОТЫ ҰЙЫМДАСТЫРҒАН XX КЕҢЕСКЕ ҚАТЫСУ ҮШІН ХАНЧЖОУ ҚАЛАСЫНДА БАС ҚОСТЫ. ШАРАҒА ҮНДІСТАН, ИРАН, БЕЛАРУСЬ, ҚАЗАҚСТАН, ҚЫТАЙ, ҚЫРҒЫЗСТАН, РЕСЕЙ, ТӘЖІКСТАН ЖӘНЕ ӨЗБЕКСТАННЫҢ ЖОҒАРЫ СОТ ОРГАНДАРЫНЫҢ БАСШЫЛАРЫ ҚАТЫСТЫ.

Қазақстандық делегацияның құрамында – Жоғарғы Сот Төрағасы Асламбек Мерғалиев, Атырау облыстық сотының төрағасы Мұхтар Пәрменов және Сот әкімшілігінің халықаралық байланыстар бөлімінің меңгерушісі Думан Омаров бар.

Қатысушыларға ізгі тілегін білдіре отырып, А.Мерғалиев мұндай кездесулер сот жүйесіндегі өзекті мәселелер бойынша тәжірибе алмасуға және сот алдында тұрған міндеттерді шешу жолдарын әзірлеуге мүмкіндік беретінін атап өтті. Төраға Қазақстанның сот жүйесінде киберқауіпсіздікті нығайту, талап қоюды беру және сот актілеріне қол жеткізу үшін қауіпсіз платформаларды енгізу,

ақпараттық қауіпсіздік саласындағы судьялар мен қызметкерлердің біліктілігін арттыру бойынша қабылданған шаралар туралы айтты. Ол отандық соттарда жасанды интеллектіні (ЖИ) қолдану саласындағы бастамаларды атап өтті.

М.Пәрменов пен Д.Омаров ювеналды әділет жүйесін құру және соттарда ІТ-қызмет көрсету туралы айтты.

А.Мерғалиев Қытай, Иран, Қырғызстанның Жоғарғы Сот басшыларымен екіжақты кездесу өткізді. Форум соңында делегация жетекшілері Бірлескен мәлімдемеге қол қойды. Келесі кеңес Иранда өтеді.

- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҒАРҒЫ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАС ПРОКУРАТУРАСЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
- ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
- Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС / РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы
Қазақстан Республикасы Судьялар
одағының Төрағасы
Председатель Союза судей Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы
Қазақстан Республикасы
Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда
Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы
Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда
Республики Казахстан

Асыллов Берік Ноғайұлы
Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Сәрсембаев Ерлан Жақсылықұлы
Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ректоры
Ректор КазНУ им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы
Л.Н.Гумилев ат. Еуразия ұлттық университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального
университета им. Л.Н.Гумилева

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Борчашвили Исидор Шамилович
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела
«Уголовное право»

Елубаев Жұмагелді Сәкенұлы
з.ғ.д., проф. / д.ю.н, проф., «Инвестициялық құқық»
және «Жер қойнауы жөніндегі құқық» бөлімдерінің
жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела
«Инвестиционное право» и «Право о недрах».

Қоғамов Марат Шекішұлы
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық процесс»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела
«Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Әкімшілік құқық және
әкімшілік іс жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Административное
право и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна
з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Жеке құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Частное право»

Подопригора Роман Анатольевич
Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы, з. ғ. д., проф., «Әкімшілік құқық» бөлімінің
жауапты редакторы
Судья Конституционного Суда Республики Казахстан,
д.ю.н., проф., Ответственный редактор раздела
«Административное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы
з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің бас редакторы
д.ю.н., проф., Главный редактор раздела
«Частное право»

Ударцев Сергей Федорович
Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы, з. ғ. д., проф., «Конституциялық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Судья Конституционного Суда Республики Казахстан,
д.ю.н., проф., Ответственный редактор раздела
«Конституционное право»

Журнал Қазақстан Республикасы
Мәдениет, ақпарат және қоғамдық
келісім министрлігінде тіркелген.
Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік
2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

«Қазақстан Республикасы
Судьялар одағы» РҚБ

ШЫҒУЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

Бас редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн және беттеуші: **Г.А. Джаббарова**

Редакцияның мекен-жайы:

050050, Алматы қ., Ақкент ш/а, 32.

Материалдарды **zanger-press@mail.ru**
электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен
алып қолданылды.

«Print House Geron»
баспаханасында басылды
Алматы қаласы,
Помяловского к-сі, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні

05.05.2025 ж.
А-4 форматы қағазы жылтыр,
офсеттік баспа,
Таралымы: **3169 дана**
№ **596** тапсырыс

Журнал зарегистрирован
в Министерстве культуры,
информации и общественного
согласия Республики Казахстан.
Свидетельство о постановке на учет
№ 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ

РОО «Союз судей
Республики Казахстан»

ВЫХОДНЫЕ ДАННЫЕ

Главный редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн и верстка: **Г.А. Джаббарова**

Адрес редакции: 050050
Республика Казахстан.
г. Алматы, мкр. Аккент, д.32.

Материалы присылать

по адресу: **zanger-press@mail.ru**

Нарушение авторских прав и смежных
прав предусматривает ответственность
в соответствии с законами РК.
Мнения и взгляды, содержащиеся
в данном журнале, могут не совпадать
с официальной позицией редакционной
коллегии журнала и отражают авторскую
точку зрения.
Использованы фотоматериалы
из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии

«Print House Geron».
Адрес: г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.
Сдано в печать: 05.05.2025 г.
Формат А-4. Бумага мелованная,
печать офсетная, 5,5 п.л.
Тираж: **3169 экз.**
Заказ № **596**

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

СОТ БИЛІГІ / СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

Эльвира Азимова

Конституционный Суд Республики Казахстан
в архитектуре конституционного правосудия
и защиты прав человека5

Нұржан Қайыпжан

Развитие Судебного жюри как независимого органа
по защите прав судей 10

Исидор Борчашвили

О проблемах и перспективах
юридического образования в Казахстане 13

Орталық кеңестің кезекті отырысы 18

Ереже. Судья менторлығы (тәлімгерлігі) туралы 18

Положение о судейском менторстве 22

Вдохновляющая традиция Спартакиады 26

Дархан Токбаев

Институт помощника судьи в Республике Казахстан:
современное состояние и перспективы развития 28

Инна Каркада

Исторические аспекты института кассации
и его значение на современном этапе развития
судебной системы Казахстана 31

Ғани Алмаханов

Дербес кассациялық соттар тура төрелікке жол ашады 35

Сабыржан Есжанов

Кассациялық соттардың құрылуы мен олардың қызметі 37

ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС ЖҮРГІЗУ

АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС

Нұрдәулет Рахынбаев

Әкімшілік әділет жеке адамдар мен кәсіпкерлер
құқығын тиімді қорғауға мүмкіндік берді 40

Роман Мельник, Нұркен Айменов

Құқық нормасының тұжырымдамалары арасындағы
лингвистикалық қарама-қайшылықтар және
оларды шешу жолдары 43

Вероника Шевченко

Согласование права кассационного обжалования
судебных актов47

Жазира Мухаметова

Әкімшілік әділет қағидаттарына негізделген
сот ісін жүргізудің жаңа үлгісі51

АЗАМАТТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС**Жанар Смагулова**

Роль наблюдательных советов при досрочном прекращении
полномочий руководителя государственных
предприятий на праве хозяйственного ведения54

Дәурен Абдыкалыков

Әкімшілік жауаптылықтың негіздері мен қағидаттары57

Гульнар Мусаурова

Сот арқылы банкрот деп танудың салдары ауыр59

Таймас Ниязов

Вопросы, возникающие при применении закона
о банкротстве физических лиц62

Гульнара Тлепова

Применение искусственного
интеллекта в судопроизводстве по делам
об административных правонарушениях:
мировой опыт, перспективы и законодательные аспекты67

Шынар Ислямова

Әкімшілік құқық бұзушылық істер роботтандырылған
жүйе арқылы жүргізілуде71

ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС**Светлана Яковлева**

Последствия необоснованного условно-досрочного
освобождения и замены неотбытой части наказания
более мягким наказанием74

Айдос Жолдыбаев

Алдау немесе сенімді теріс пайдалану жолымен
мүлктік залал келтіргендерге жауаптылық жоғары80

Булат Уйданов

Коллизии норм уголовно-процессуального закона в свете
конституционного права на обжалование санкции суда
на содержание под стражей84

Абай облысында жаңа сот ғимараты ашылды87

СОТ БИЛІГІ СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

